

HEINOLAN KAUPUNKI
Lupa- ja valvontalautakunta
Rauhankatu 3
18100 Heinola

PÄÄTÖS 111-2020-101
maa-aineslain 4 §:n mukaisessa
lupa-asiassa 26.10.2022

Päätöksen viimeinen
voimassaolopäivä 26.11.2032

ASIA Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta lupahakemuksesta, joka koskee soran ja hiekan ottoa.

Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Heinolan Maansiirto Ky
Sarvikatu 3
18100 Heinola

Yhteyshenkilö: Jari Saarinen

MAANOMISTAJA

Jorma ja Vaula Saarinen

OTTAMISALUEEN SIJAINTI

Lupahakemus koskee soran ja hiekan ottoa Jyrängön kylän tilalla Soramäki 111-406-1-857. Alue sijaitsee noin neljän kilometrin etäisyydellä Heinolan kaupungin keskustasta etelään.

TOIMINTAA KOSKEVAT SUUNNITELMAT, LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUS

Alueella on voimassa maakuntavaltuuston 2.12.2016 hyväksymä Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014. Maakuntakaavassa alue on merkitty maaseutumaiseksi alueeksi. Alueella ei ole asemakaavaa.

Soramäen maa-ainesalueelta on jo aiemmin otettu maa-aineksia. Vuonna 2010 on alueelle myönnetty maa-aineslupa, jonka voimassaolo on päättynyt 27.7.2020.

Insinööritoimisto Ekomaa Oy on hakijan toimeksiannosta laatinut alueelle ottamissuunnitelman, joka on päivätty 29.4.2020.

Ottamisalueen kiinteistön omistaa Jorma ja Vaula Saarinen. Hakemusasiakirjoihin on liitetty valtakirja, jolla kiinteistön omistajat on valtuuttanut Heinolan Maansiirto Ky:n hakemaan maa-ainesten ottolupaa omistamalleen kiinteistölle.

Hämeen ELY-keskus on myöntänyt 26.8.2022 päätöksellään (HAMELY/1280/2022) luvan ottamisalueella kasvavan yhden kangasvuokkoyksilön siirtämiseen uudelle kasvupaikalle.

NYKYTILANNE OTTAMISALUEELLA

Alue sijoittuu Soramäki-tilalle, jonka kokonaispinta-ala on 8,853 ha. Suunnitellun ottamisalueen pinta-ala on noin 15 000 m², joka on myös kaivuualueen pinta-ala.

Ottamisalue sijoittuu myös yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeälle Myllyojan (0608903) 1-luokan pohjavesialueelle, pohjaveden varsinaiselle muodostumisalueelle. Pohjavesialueen eteläosassa sijaitsee Heinolan kaupungin Ala-Musterin vedenottamo. Soramäki -tilalla olevista pohjaveden havaintoputkista mitattu pohjaveden pinnantasoo on ollut viime vuosina pääosin tasolla +98,5 (N2000).

Pyssyharjun luonnonsuojelualue (YSA232512) sijaitsee noin 350 m etäisyydellä ottoalueesta pohjoisen suuntaan. Vierumäenkangas-Musterinharju – harjijensuojeluohjelma-alue (HSO060058) on noin 5 metrin etäisyydellä ottoalueen itäpuolella.

Aiemmin otetun alueen pohjatasoo on +102,5...+99. Suunnittelualue on jo valtaosin avattua ja käytössä olevaa soranottoaluetta. Lisäksi alueeseen kuuluu noin 2500 m²:n metsäalue alueen länsilaidalla. Soranottoalue on metsän ympäröimä lukuun ottamatta pohjoisen suuntaa, jossa on vanhaa jälkihoidettua ottamisaluetta. Suunnittelualue ei näy yleisessä käytössä oleville teille. Vain lähimmän rakennuksen alueelta on näköyhteys suunnittelualueelle. Alue on harjumuodostelmaan kaivetun ottamisalueen loppuosaa.

Alueelle on tehty kangasvuokkoselvitys syksyllä 2020. Alueella havaittiin yksi kangasvuokko. Hämeen ELY-keskus on myöntänyt luvan poiketa luonnonsuojelulain 42 §:n mukaisesta rauhoitussäännöksestä siten, että havaittu yksilö siirretään uuteen kasvupaikkaan.

Idän puolella on Kyöpelinvuori, jonka länsilaita on Vierumäenkangas-Musterinharju – harjijensuojeluohjelma-alueen (HSO060058) pohjoisosaa. Vähäinen osa Soramäki -tilan kaakkoiskulmasta kuuluu tähän alueeseen. Harjijensuojeluohjelma-alue ulottuu lähimmillään 5 m:n etäisyydelle ottamisalueen rajasta, mutta tälle alueelle ei esitetä maankaivuutoimenpiteitä.

Lähimmät mahdollisesti häiriintyvät asuinkohteet sijaitsevat noin 240 m etäisyydellä alueen pohjoispuolella.

Alueelle kuljetaan Myllyojantieltä Päivärinteentien ja Siilinlehdontien kautta. Kulku alueelle estetään työajan ulkopuolisina aikoina lukittavalla puomilla.

TOIMINNAN KUVAUS

Toiminnan kuvaus on esitetty lupahakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa. Suunnitelman mukaan noin 1,5 ha alueelta on tarkoitus ottaa soraa ja hiekkaa

kymmenen (10) vuoden ajan. Haettu kokonaisottomäärä on 21 000 m³ltr ja arvioitu vuotuinen ottomäärä on 2 100 m³ltr.

Vuonna 2010 myönnetyn luvan alin ottamistaso oli +102,5 korkeusjärjestelmässä N43. Tämä vastaa nykyisessä N2000 järjestelmässä tasoa +102,9 (korkeusero 0,39 m). Uuden ottamisalueen alimmaksi ottotasoksi on esitetty +102,5 (N2000). Ottamissuunta on luiskia kohti. Ottamisalueen ja tilan rajojen välille jää vähintään 10 suojaetäisyyttä.

Toiminnassa käytetään pyöräkuormaajaa siirtokuljetuksiin ja lastauksiin. Kuorma-autoja käytetään soran ja hiekan kuljetuksiin. Työkoneita ei pestä tai huolleta eikä öljyjä ei varastoida alueella. Maansiirtokoneet tankataan tukitoiminta-alueella huoltoautossa kuljetettavasta kaksivaippaisesta polttoainesäiliöstä tai toiminnanharjoittajan hallilla.

Alueelle rakennetaan tukitoiminta-alue siten, että alueen maapohja suojataan tiiviillä materiaalilla esim. 1,5...2,0 mm paksulla HDPE-muovikalvolla. Tiivistysrakenne suojataan sen alle ja päälle levitettävillä 10 cm paksuilla suojahiekkakerroksilla Hk 0/6 sekä päälle tulevalla vähintään 40 cm paksulla kantavalla murskekerroksella KaM 0/55. Rakenne muotoillaan allasmaiseksi, jolloin mahdollinen öljyvaluma ei pääse leviämään ympäristöön. Öljyvudon sattuessa rakenteesta poistetaan öljyyntynyt maa-aines ja mahdollinen öljyinen vesi. Öljyinen vesi poistetaan imemällä/pumppaamalla tiiviiseen astiaan tai suoraan loka-autoon. Öljyyntynyt maa poistetaan lapiolla ja pakataan kannelliseen astiaan tai suurempi määrä kaivinkoneella. Öljyiset jätteet toimitetaan asianmukaiseen jättekäsittelyyn. Poistettavasta öljyisestä jätteestä pidetään kirjaa. Rakenne pidetään jatkuvasti puhtaana tekemällä puhdistustoimet heti öljyvudon sattuessa. Siten normaalitilanteessa alueelle kertyvä vesi ei pääse likaantumaan. Jos alueelle kertyy sateisena aikana haitallisessa määrin vettä, puhdas vesi pumpataan pois, jotta alueella säilyy varoallastilavuutta. Toimintajaksojen ulkopuolisina aikoina alueella ei säilytetä polttoaineita ja veden kertymisestä ei ole haittaa. Vesi saa valua suojatun alueen laitojen yli ja imeytyä maaperään tai kulkeutua pintavaluntana pois alueelta. Alueelle varataan vahinkotapausten varalle imeytysaineita. Tukitoiminta-alue rakennetaan soveltuvaan paikkaan ottamisalueelle tai sen lähistölle. Pyöräkonetta säilytetään tukitoiminta-alueella.

Hiekkaa ja soraa voidaan pudottamalla se pyöräkuormaajalla teräksisen väljän läpi. Tällöin kivet vierivät väljän taakse ja hienompi aines putoaa väljän sisään. Väljätty aines kasataan varastokasalle tai suoraan kuorma-auton kyytiin.

Öljytuotteiden käsittelyssä noudatetaan erityistä varovaisuutta ja huolehditaan, ettei aineita joudu maaperään. Mahdollisten onnettomuuksien varalle alueelle varataan öljynimeytysaineita.

Toiminta ja varastokasojen sijoitus tapahtuvat pääasiassa pohjatasolla, metsän ja harjumaaston ympäröimällä ottamisalueella. Valmiit tuotteet varastoidaan ottamisalueen pohjatasolle eri raekokoja sisältäviin tuotteiden varastokasoihin, joiden korkeus on keskimäärin 4–8 metriä. Tässä kohteessa suuri osa toimituksista tapahtuu jalostamattomina suoraan rintaudesta.

Ottamista ei ole erikseen vaiheistettu. Alue on pieni ja kunkin luiska-alueen oton jälkeen se loivennetaan ja muotoillaan. Avoinna oleva alue on nyt noin 1,2 ha olleen suurimmillaan ja se alkaa pienentyä ottamisen edetessä. Aluetta maisemoidaan samanaikaisesti oton edetessä ja alueen maisemointityön on tarkoitus saattaa loppuun nyt haettavan lupajakson aikana.

Ottamisen jälkeen alue muotoillaan ja maisemoidaan metsäalueeksi. Ottamisen aikana ja lopulta ottamisen loppuvaiheessa alueen luiskia loivennetaan ja muotoillaan. Luiskien loivennuksessa pyritään lähtökohtaisesti kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Maisemoinnissa ja loppumuotoilussa pyritään välttämään suorja linjoja ja kaavamaisia ratkaisuja, jotta maisemoinnista tulee luonnollisemman näköinen.

Maisemointia tehdään osittain yhdessä ottamistoiminnan kanssa siten, että loppuun otettujen alueiden luiskat maisemoidaan. Ottamisalueen muotoilluille hiekkapinnoille levitetään muualta tuotavaa humuksista pintamaata. Mahdollisille karkeille sorapinnoille levitetään ensin noin 15 cm hiekkakerros. Humuskerros sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan.

Kun muualta tuodaan alueelle maata, huolehditaan, että se on käyttöön soveltuvaa sekä puhdasta eikä siitä liukene haitallisia aineita.

Alueelle kylvetään tai istutetaan puun taimia mäntyvaltaisesti mutta kasvunopeuden parantamiseksi voidaan lisäksi istuttaa myös koivua. Alueen kasvillisuuden kehitystä seurataan ja tarvittaessa tehdään täydennysistutuksia / -kylvöjä. Jo aiemmin maisemoitujen osien kasvillisuuden kehitystä seurataan ja tarvittaessa tehdään täydennysistutuksia/-kylvöjä.

Toiminnan päivittäiseen tarkkailuun kuuluu kuljetusten sekä tuotteiden ja tuotantomäärien seuranta. Tiedot kirjataan työmaapöytäkirjaan mahdollisten häiriöiden, onnettomuuksien ja korjaavien toimenpiteiden lisäksi.

Pohjaveden seurantaan esitetään nykyisen luvan mukaista tarkkailua mutta vain putkesta HP1B. Alueen pohjaveden pinnan tasoa esitetään tarkkailtavaksi edelleen neljä kertaa vuodessa (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Pohjaveden laatua esitetään tarkkailtavaksi kerran vuodessa otettavin näyttein.

Lupahakemukseen on liitetty kaivannaisjätteiden käsittelysuunnitelma. Alueella on vähäisiä määriä pintamaita varastokasoilla alueen eteläpäässä. Lisäksi pintamaita on avaamattomalla alueella. Pintamaat käytetään maisemoinnissa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTEET

Maa-aineslaki (555/1981) 4 §

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Toimivaltainen viranomainen on maa-aineslain 7 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Heinolan voimassa olevan hallintosäännön mukaan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii lupa- ja valvontalautakunta.

ASIAN KÄSITTELY

Vireille tulo

Heinolan Maansiirto Ky on jättänyt lupahakemuksen ja siihen liittyvän ottamissuunnitelman lupa- ja valvontalautakunnalle 30.4.2020.

Lupahakemuksesta pyydettyssä lausunnossa Hämeen ELY-keskus on todennut, että ELY-keskuksen tietojen mukaan ottoalueen välittömässä läheisyydessä on tehty havainto vaarantuneesta (VU), rauhoitetusta kangasvuokosta. Alueelle sijoittuva kuivahko kangasmetsän alue on lajille soveltuvaa ympäristöä. Myös vanhojen ottoalueiden reuna-alueet soveltuvat lajin esiintymiseen. ELY-keskus katsoo, että ottamisalueella on laadittava kangasvuokkoselvitys ennen lupaharkintaa. Lupahakemusta on täydennetty kangasvuokkoselvityksellä 28.1.2021.

Kuuleminen

Lupahakemuksen vireille tulosta on tiedotettu kuuluttamalla Heinolan kaupungin ilmoitustaululla 25.5. – 25.6.2020 välisenä aikana. Asiakirjat ovat olleet kuulutuksen ajan nähtävillä Heinolan kaupungin ympäristötoimistossa.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Hämeen ELY-keskukselta, terveydensuojeluviranomaiselta ja tekniseltä lautakunnalta.

Hämeen ELY-keskuksen lausunto

Hämeen ELY-keskus katsoo, että suunniteltu maa-ainesten ottaminen on mahdollista toteuttaa niin, ettei se ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:n rajoitusten kanssa. Lupa harkinnassa tulee ottaa huomioon seuraavaa:

- Alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys- ja tankkauspaikat on rakennettava ja toiminta muutoinkin järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa.

Polttoainesäiliöiden sekä murskaus- ja seulontalaitteistojen vuotojenhallinta tulee järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. Kaksinkertaisessa suojauksessa sekä ensisijaisen että toissijaisen suojauksen tulee muodostaa aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet.

Suojatuille alueille kertyvien sadevesien keräily ja käsittely on järjestettävä niin, että likaisten sadevesien imeytyminen maaperään pohjavesialueelle ei ole mahdollista.

- Pohjavesitarkkailu voidaan toteuttaa ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti. Tarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi ELY-keskukselle. Tarkkailuraportin lisäksi tulokset tulee toimittaa pohjavesitietojärjestelmään (POVET) tallennettavassa muodossa.
- Jälkihoitoon muualta tuotavan humuksisen pintamaan haitallisten aineiden pitoisuudet tulee tutkia näytteenotolla. Pitoisuudet eivät saa ylittää ns. PIMA-asetuksen (Vna 214/2007) liitteen mukaisia haitallisten aineiden kynnysarvoja.
- Jälkihoidon ja pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä. Pohjaveden havaintoputket tulee jättää alueelle mahdollista jälkiseuranta varten.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Terveydensuojeluviranomaisen tietoon ei ole aikaisemmin tullut epäilyjä toiminnasta aiheutuvasta terveyshaitasta tai merkittävästä viihtyvyyshaitasta. Seuraavat asiat tulisi kuitenkin huomioida lupamenettelyssä.

Pohjaveden suojelu tulee erityisesti huomioida lupamenettelyssä, koska suunnitelma-alue sijaitsee yhdyskunnan vedenhankinnalle tärkeällä pohjavesialueella. Toiminnalla ei saa olla haitallista vaikutusta pohjaveteen, Ala-Musterin vedenottamon veden laatuun tai määrään eikä toiminta-alueen vaikutuspiirissä mahdollisesti sijaitsevien yksityisten talousvesikaivojen veden laatuun tai määrään.

Toiminnan pohjavesivaikutusten tarkkailu suoritetaan maa-ainesalueen lähellä olevista havaintoputista osana Heinolan tärkeiden pohjavesialueiden yhteistarkkailuohjelmaa. Lupaehdoissa tulisi silti yksilöidä hakijalle asetettava tarkkailuvelvoite pohjaveden pinnankorkeuden seurannan, näytteenottotiheyden ja tutkittavien muuttujien osalta. Lisäksi lupaviranomaisen tulisi arvioida, onko nykyisten havaintoputkien mm. pohjaveden virtaussuuntien perusteella paras mahdollinen juuri kyseisen toiminnan vaikutusten tarkkailuun. Pohjaveden pinnankorkeutta tulisi seurata vähintään neljä kertaa vuodessa eri vuodenaikoina. Lupaehdoissa tulisi määrittää alin sallittu ottotaso ja suojakerros, joka vähintään tulee jättää ottotason ja ylimmän havaitun pohjaveden pinnan väliin. Hakemuksessa ilmoitettua vähintään 4 metrin suojakerrosta voidaan pitää suositeltavana minimivaatimuksena.

Työkoneiden tankkaus sekä öljytuotteiden, jätteiden ja kemikaalien varastointi tulee järjestää hakemuksessa esitetyllä tavalla siten, ettei toiminnasta aiheudu pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa. Häiriötilanteisiin, kuten öljyvuotoihin varautuminen tulee hoitaa hakemuksessa esitetyllä tavalla. Myös

mahdolliset ulkopuoliset urakoitsijat tulee perehdyttää toimintaan häiriötilanteissa.

Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta melu- tai pölyhaittaa lähikiinteistöille. Terveydensuojelun yksiselitteinen näkemys on, että toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melutason ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Maa-ainesten otolle, kuormaamiselle ja kuljetuksille tulisi asettaa lupaehdoissa vuorokautiset toiminta-ajat melusta aiheutuvien viihtyvyyshaittojen torjumiseksi. Sunnuntaisin tai arkipyhinä ei ympäristöön melua aiheuttavaa toimintaa tulisi sallia. Hakija tulee velvoittaa toteuttamaan riittävät toimenpiteet pölyhaittojen vähentämiseksi toiminta-alueella ja liittymäteillä sekä tarkkailemaan pölyhaittojen esiintymistä lähikiinteistöillä. Pohjavesialueella tulee huomioida, ettei pölynsidonnassa voida käyttää suolausta.

Toiminta-alueella syntyvistä hulevesistä ei saa aiheutua haittaa pohjavedelle eikä pintavesistöille, joihin ne mahdollisesti johdetaan.

Jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteiden osalta hakija tulisi velvoittaa etenemään siten, ettei samanaikaisesti avatun alueen pinta-ala ylitä suunnitelman mukaista enimmäisalaa. Jos alueelle tuodaan muualta maa-aineksia maisemointitarkoituksessa, tulee niiden olla puhtaita eikä niitä saa liueta haitallisia aineita.

Hakijan tulee olla selvillä alan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja soveltaa sitä toiminnassaan mahdollisuuksien mukaan.

Muilta osin terveydensuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa Heinolan Maansiirto Ky:n maa-aineslupahakemuksesta.

Teknisen lautakunnan lausunto

Nykyiseen maa-ainesottotoimintaan nähden ei ole kyse oleellisesta muutoksesta. Suunniteltu ottotaso +102,5 on sama kuin vuonna 2010 myönnettyssä luvassa. Hakemuksen mukaan ottotoiminta kohdistuu nykyisen maa-ainesottoalueen luiskiin ja reuna-alueisiin ja vähäiseltä osin avaamattomaan metsäalueeseen. Ottoalue sijoittuu Ala-Musterin vedenottamon kaukosuojavyöhykkeen pohjoisreunalle. Ala-Musterin vedenottamon kehittämiseksi vuonna 2014 tehtyjen pohjavesitutkimusten perusteella kaukosuojavyöhykkeen pohjoisosassa sijaitseva piste HP7/14 on mahdollinen vedenottoon soveltuva piste, mutta sen käyttöönotto ei tällä hetkellä ole suunnitteilla.

Pohjaveden laatua esitetään hakemuksessa seurattavaksi havaintoputkesta HP1B. Suunniteltu ottamis- ja kaivualue sijoittuu pääosin pohjaveden virtaukseen nähden havaintoputken HP1B alapuolelle. Pohjavedenlaatua tulee kuitenkin seurata pohjaveden virtaukseen nähden ottoalueen alapuolelta eli ottoalueen eteläpuolelta. Tarkoitusta varten on tarvittaessa asennettava uusi havaintoputki.

Muistutukset

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia.

Hakijan vastine lausuntoon

Hakija on 7.9.2022 saapuneessa vastineessaan todennut edellä mainittuihin lausuntoihin seuraavaa:

Kangasvuokko

Alueelta löydettiin yksi kukkinut kangasvuokko. Kukinto oli alueen lounaiskulmauksen lähellä, alueelle pohjalle johtavan tien länsipuolella. Hämeen ELY-keskuksen on myöntänyt luvan kangasvuokon siirtämiseen. Hakija siirtää kangasvuokon luvan mukaisesti.

Pohjavesitarkkailu

Hakija ja ELY-keskus näkee esitetyn pohjavesitarkkailun riittävänä. Perusteluna tälle voi vielä esittää vähäisen maisemointiluonteisen oton ja että alueen eteläpuolella on useampi tarkkailupiste ennen vedenottamoaa.

Tarkastukset

Alueella on järjestetty hakemukseen liittyvä maastokäynti 18.10.2022. Maastokäynnillä todettiin, että alue vastasi ottosuunnitelman mukaista nykytilanne – karttaa.

LUPA- JA VALVONTALAUTAKUNNAN RATKAISU

Ratkaisu

Heinolan Maansiirto Ky:lle myönnetään maa-aineslain 4 §:n mukainen maa-ainesten ottolupa Jyrängön kylän tilalle Soramäki 111-406-1-857 edellyttäen, että toimintaa harjoitetaan hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti, ellei näissä lupamääräyksissä toisin määrätä.

Lausunnossa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä ja niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

Lupamääräykset

Yleiset määräykset

1. Ottamislupa myönnetään kymmeneksi (10) vuodeksi siten, että luvan voimassaoloaikana soraa ja hiekkaa saa ottaa ottamissuunnitelman osoittamalta 1,5 ha:n suuruiselta alueelta enintään 21 000 k-m³.

2. Ottamisalue tulee merkitä maastoon ennen ottamistoimintaan ryhtymistä riittävän pysyvillä ja näkyvillä paaluilla ja alueella tulee asentaa ottamisen edetessä riittävästi korkomerkkejä oton pohjatason seuraamiseksi.

Lisäksi alueella havaittu kangasvuokko tulee siirtää ennen ottamistoimintaan ryhtymistä Hämeen ELY-keskuksen päätöksen HAMELY/1280/2022 mukaisesti.

3. Maa-ainesten oton saa aloittaa vasta aloituskatselmuksen jälkeen. Aloituskatselmuksen ajankohdasta on sovittava valvontaviranomaisen kanssa. Katselmuksessa tarkastetaan mm. ottamisalueen merkintä maastoon, korkeusmerkintöjen riittävyys sekä kangasvuokon siirtoon liittyvät paikat. Vakuuden tulee olla asetettuna ennen katselmusta.

4. Maa-ainesten ottamisen alin syvyys saa ulottua enintään tasoon +102,5 (N2000), kuitenkin siten, että maa-aineksen ottamisen alin taso tulee olla vähintään 4 metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Maa-ainesten ottajan tulee tarvittaessa selvittää kaivauksen pohjan taso.

5. Ottamisen aikana muodostuvat jyrkät rinteet tulee merkitä riittävän selvästi ja varustaa esim. suojaköydellä tai lippusiimalla.

Melu ja pöly

6. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää vakituiseen asumiseen käytettävillä kiinteistöillä ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä kiinteistöillä toiminnan aiheuttama melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason päiväohjearvoa 45 dB.

7. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa asutukselle. Pölyhaittojen estämiseksi ottamisaluetta ja ottamisalueen kuljetusreittejä on tarvittaessa kasteltava. Pölynsidonnassa ei saa käyttää suolausta.

Maaperän ja pohjaveden suojelu ja tarkkailu

8. Alueella ei saa huoltaa koneita tai laitteita ja alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys- ja tankkauspaikat on rakennettava ja toiminta järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

9. Alueelle rakennettavalle tukitoiminta-alueelle kertyvät sadevedet on keräiltävä ja käsiteltävä siten, etteivät ne pääse imeytymään maaperään. Polttonestesäiliöiden sekä pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavien laitteiden vuotojenhallinta tulee järjestää kaksinkertaisensuojauksen periaatteen mukaisesti. Suojattujen alueiden maa-aineksen puhtaus tulee tarkistaa aistinvaraisesti aina, kun laite siirretään pois paikalta. Jos pilaantuneisuutta havaitaan, tulee massat vaihtaa puhtaisiin ja pilaantuneet maat toimittaa käsittelyyn.

10. Pohjaveden laatua tulee seurata alueella sijaitsevasta pohjaveden havaintoputkesta HP1B. Putkesta tulee tehdä tämän päätöksen liitteenä olevan ohjeen mukaiset määrytykset vuosittain. Lisäksi putkesta tulee tehdä ohjeen mukaiset laajan analyysivalikoiman määrytykset joka kolmas vuosi.

11. Pohjaveden pinnan taso tulee mitata alueella sijaitsevasta pohjaveden havaintoputkista HP1B kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa).

12. Luvan haltijan tulee osallistua pohjaveden laadun ja pohjavesipintojen tarkkailun osalta alueella järjestettävään pohjavesien yhteistarkkailuun. Tarkkailua tulee jatkaa kolme (3) vuotta ottotoiminnan päättymisen jälkeen. Pohjaveden havaintoputket tulee jättää alueelle mahdollista jälkiseurantaa varten.

Tulokset toimitetaan Hämeen ELY-keskukselle ja Heinolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle yhteistarkkailuraportin yhteydessä.

Maisemointi ja jälkihoitotyöt

13. Mahdolliset varastokasat on sijoitettava siten, että ne eivät estä jälkihoidon suorittamista.

14. Alueen maisemointi tulee toteuttaa niin, että valmiin luiskan luiskakaltevuus on 1:3 tai loivempi.

15. Ottamisalueen tulee olla kokonaisuudessaan maisemoitu ja jälkihoidettu lupakauden aikana riippumatta siitä onko kaikki otettavaksi suunniteltu aines otettu vai ei. Jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä ottamissuunnitelmassa esitetyllä tavalla lukuun ottamatta etelään ja länteen suuntautuvia rinteitä, jotka tulee jättää hiekkapinnalle ja rinteisiin tulee kylvää paahdealueille soveltuvia paahdelajeja.

16. Alueelle muualta maisemointitarkoitukseen tuotavan maa-aineksen tulee olla puhdasta eikä siitä saa liueta haitallisia aineita. Haitallisten aineiden pitoisuudet tulee tutkia näytteenotolla. Pitoisuudet eivät saa ylittää PIMA-asetuksen (Vna 214/2007) liitteen mukaisia haitallisten aineiden kynnyksarvoja.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

17. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on laitosalueella oltava riittävä määrä imeytys- ja torjuntamateriaalia. Vuotoina ympäristöön päässeet polttoaineet ja muut haitalliset aineet on välittömästi kerättävä talteen.

18. Laitoksen henkilökunta, aliurakoitsijoiden henkilökunta mukaan luettuna, tulee perehdyttää tämän luvan ehtoihin.

Toiminnan raportointi

19. Luvan haltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa edellisenä vuonna otetun maa-aineksen määrä ja laatu lupaviranomaiselle. Tiedot voi ilmoittaa myös suoraan sähköiseen NOTTO-järjestelmään.

Toiminnan lopettaminen

20. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella pidettävä loppukatselmus. Ennen loppukatselmusta on hakijan toimitettava valvontaviranomaiselle alueen loppumittauspöytäkirja, josta käyvät ilmi alueen pohjan taso ja otetun alueen

laajuus. Maa-ainesluvan haltijan on pyydettävä tässä tarkoitettua lopputarkastusta.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakemuksessa on esitetty asianmukaiset suunnitelmat ja riittävät selvitykset lupaharkinnan tekemiseksi. Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Ottamissuunnitelman ja lupapäätöksen määräysten mukaan toimittaessa ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alueella ei ole kaavallisia esteitä luvan myöntämiselle. Kun toimitaan hakemuksen, ottamissuunnitelman ja tehdyn lupapäätöksen määräysten mukaisesti, ottamisen vahingollinen vaikutus ja haitta luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1. Kokonaisottomäärä, ottamisaika ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Määräys toiminnan laajuudesta on ollut tarpeen antaa, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa ympäristölle.

Lupamääräys 2. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta voidaan varmistua, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi sekä toiminnan valvomiseksi.

Kangasvuokko on luonnonsuojelulain 42 §:n perusteella koko maassa rauhoitettu kasvilaji. Rauhoitetun kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irtileikkaaminen, juurinen ottaminen tai hävittäminen on kielletty. Hämeen ELY-keskus on luvanhakijan toimesta myöntänyt luvan poiketa 42 §:ssä säädetyistä rauhoitussäännöksistä siten, että kangasvuokko siirretään uudelle kasvupaikalle.

Lupamääräys 3. Aloituskatselmus on tarpeen otolle asetettujen aloitusehtojen toteutumisen tarkistamiseksi.

Lupamääräys 4. Neljän (4) metrin suojakerros pohjaveden pinnan yläpuolella on tarpeen tärkeän pohjavesialueen veden laadun turvaamiseksi.

Lupamääräys 5. Jyrkkien rinteiden merkinnällä varmistetaan, ettei niistä aiheudu vaaraa maastossa kulkeville.

Lupamääräys 6. Määräys on annettu toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Pykälässä esitetyt melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen 993/1992.

Lupamääräys 7. Maa-ainesten käsittelystä ja liikenteestä voi syntyä pölyämistä, joka voi aiheuttaa viihtyisyyshaittaa lähialueella. Lupamääräys on tarpeen asutukselle mahdollisesti aiheutuvien pölyhaittojen rajoittamiseksi ja todentamiseksi. Asetettu hengitettävien hiukkasten raja-arvo perustuu valtioneuvoston asetukseen ilmanlaadusta (79/2017).

Lupamääräys 8. Määräys on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Koneiden ja laitteiden huolto ja tankkaus aiheuttavat riskin pohjaveden laadulle. Nämä toiminnot on kielletty ottamisalueella pohjavesiesiintymän suojaamiseksi.

Lupamääräys 9. Määräys on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Koneiden ja laitteiden huolto ja tankkaus aiheuttavat riskin pohjaveden laadulle. Nämä toiminnot on kielletty ottamisalueella pohjavesiesiintymän suojaamiseksi.

Kaksinkertainen suojaustaso saavutetaan siten, että tukitoiminta-alueelle asennetaan allastettu muovikalvo ja lisäksi laitteen polttoainesäiliön mahdollinen vuoto kerätään suojakaukaloon, jonka tilavuus on vähintään sama kuin säiliön.

Lupamääräys 10. Pohjaveden laadun tarkkailu ottoalueella on tarpeen pohjavedessä mahdollisesti tapahtuvien muutosten havaitsemiseksi.

Lupamääräys 11. Pohjavesipinnan tarkkailu ottoalueen läheisyydessä varmistaa, että pohjaveden pinnan yläpuolelle jää riittävän paksu suojakerros.

Lupamääräys 12. Suunnitelman mukainen maa-aineksen otto pohjavesialueella saattaa vaikuttaa pohjaveden laatuun suojakerroksesta huolimatta, mistä johtuen pohjaveden laadun säännöllinen tarkkailu on välttämätöntä vielä kolme vuotta ottamistoiminnan päättymisen jälkeen.

Lupamääräys 13. Varastokasojen sijoittelulla varmistetaan, että maisemointi ja jälkihoitotyöt voidaan toteuttaa suunnitellusti.

Lupamääräys 14. Luiskille vaaditut kaltevuudet on annettu sortumavaaran ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 15. Jälkihoitotoimenpiteillä varmistetaan oikein rakennettu pintakerros, joka nopeuttaa humuksen muodostumista ja suojaa pohjavettä. Luonnon monimuotoisuuden sekä harvinaisten ja uhanalaisten eliöiden elinympäristön turvaamiseksi ottoalueelle tulee jälkihoitotoimenpiteenä jättää paahderinteitä, joille kylvetään harvinaisten ja uhanalaisten toukkien ravintokasveja sekä aikuisten yksilöiden mesikasveja kuten keulankärkeä ja masmaloa sekä muita paahteisille harjurinteille tyypillisiä ruoho- ja

heinäkasveja (ahomansikka, ketoneilikka, keto-orvokki, kissankello, mäkikuisma, mäkitervakko, ukontulikukka, kangasajuruoho ja keltamaite).

Lupamääräys 16. Lupamääräyksellä varmistetaan, etteivät alueen maisemointiin mahdollisesti alueen ulkopuolelta tuotavat massat aiheuta ympäristölle maa-ainelain 3 §:n mukaista haittaa.

Lupamääräys 17. Pilaantumisvaaran ehkäisemiseksi on ollut perusteltua antaa määräys riittävän torjuntakaluston ja torjuntamateriaalin varaamisesta vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle.

Lupamääräys 18. Luvan ehtojen täyttymisen varmistamiseksi laitoksella toimivan henkilökunnan tulee olla selvillä luvan sisällöstä. Henkilöstön perehdytyksellä voidaan vähentää onnettomuusriskejä.

Lupamääräys 19. Raportointia koskeva määräys on tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi.

Lupamääräys 20. on annettu toiminnan valvomiseksi. Loppukatselmus on tarpeen jälkihoitotöiden toteuttamiseksi.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Toiminnanharjoittaja on hakenut MAL 21 §:n mukaista lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Lupa oton aloittamiseen ennen tämän päätöksen lainvoimaisuutta myönnetään, edellyttäen että hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Perustelut

Hakemuksen mukainen toiminta koskee toiminnan jatkamista alueella, jolla on ollut maa-ainestenottoa ja jalostusta jo aiemmin. Toiminta ei sijoitu erityisen luonnontilaiselle alueelle, vaan avatulle maa-ainestenottoalueelle. Toiminnan aloittaminen ei siten aiheuta muutosta alueen käyttöön tai ympäristöön eikä vahingoita koskematonta luontoa.

Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Toiminnan aloittamisesta ei aiheudu sellaista pysyvää haittaa tai vahinkoa, joka estäisi toiminnan aloittamisen ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslakilaki (555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-aineksen ottamisesta (926/2005)
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014)

Heinolan kaupungin hallintosääntö 1.4.2022 lukien (kvalt. 6.3.2017 § 10, muutos 21.3.2022)
Heinolan kaupungin maa-ainestaksa, kaupunginvaltuusto 23.5.2016 § 38

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulon jälkeen.

MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi 6 000 euron suuruinen MAL 12 §:n tarkoittama hyväksyttävä vakuus. (esim. pankkitalletus tai pankkitakaus). Vakuussumma muodostuu arvioidusta jälkihoitotöiden kustannuksista noin 4 000 euroa/ha.

Vakuuden tulee olla asetettuna ennen toiminnan aloittamista. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin valvontaviranomainen on hyväksynyt asetetun vakuuden. Vakuuden tulee olla voimassa yhden (1) vuoden yli tämän luvan voimassaoloajan. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa luvan voimassaoloaikana.

Vakuus voidaan vapauttaa kokonaisuudessaan toiminnan päättyttyä, lupaan liittyvien ehtojen velvoitteiden tultua täytetyiksi. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa luvan voimassaoloaikana. Vakuuden vapauttaminen tapahtuu valvontaviranomaisen päätöksen perusteella.

Toiminnan aloittamisvakuus

Toiminnanharjoittajan tulee asettaa 2000 €:n vakuus niiden vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Vakuus on asetettava heti, kun päätös on annettu ja sen tulee olla voimassa siihen asti, kun lupa saa lainvoiman.

Tarkastusmaksu

Luvan ottamissuunnitelman tarkastamisesta luvan hakijan on suoritettava 1.7.2016 voimaan tulleen maa-ainestaksan mukaisesti seuraavat maksut:

Tarkastusmaksu ottamissuunnitelmaa kohti	200,00 €
+ ottamisalueen pinta-alan mukaan 70,00 €/ha x 1,5 ha	105,00 €
+ hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan 0,01 €/m ³ x 21 000 m ³	210,00 €
+ päätös toiminnan aloittamiseen ennen lainvoimaisuutta	200,00€
yhteensä	715,00 €

Näiden lisäksi peritään lehtikuulutuskustannukset todellisten kulujen mukaan.

Valvontamaksu

Vuosittaista valvontamaksua peritään kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. 1.7.2016 voimaan tulleen maa-ainestaksan mukaiset valvontamaksut ovat seuraavat:

Vuotuisen ottomäärän mukaan $0,02 \text{ €/m}^3 \times 2 \text{ } 100 \text{ m}^3$	200,00 €
+ ottamisalueen pinta-alan mukaan $60 \text{ €/ha} \times 1,5 \text{ ha}$	168,00 €
yhteensä	368,00 €

Ensimmäinen vuotuinen valvontamaksu peritään ennen ottamistoimintaan ryhtymistä ja seuraavat vuosittain kunnan määräämänä ajankohtana.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija (lupapäätös liitteineen + leimattu ottamissuunnitelma)

Tiedoksi Hämeen ELY-keskus
Terveysturvaviranomainen
Heinolan tekninen lautakunta

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinna hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen annosta antopäivää lukuun ottamatta. Valitusoikeus on

- asianomaisella;
- kunnan jäsenellä;
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristö-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Valitusosoitus on liitteenä.

HEINOLAN KAUPUNKI
LUPA- JA VALVONTALAUTAKUNTA

LIITE Pohjavesitarkkailu
Kartta sijainnista
Valitusosoitus